

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 82/2017(3))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «SIGMA TV»

Ημερομηνία Απόφασης: 21 Μαρτίου, 2018

Ενώπιον: κ.κ. Ρόνας Πετρή Κασάπη, Προέδρου, Ξενοφώντος Χαραλάμπους, Αντιπροέδρου, Σέργιου Ποΐζη, Τάσου Κυρμίτση, Ισίδωρου Κολώτα, Αγγελικής Λαζάρου και Μαρίας Κούσιου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει αυτεπάγγελτα τις από μέρους του τηλεοπτικού οργανισμού «SIGMA TV» πιθανές παραβάσεις των Κανονισμών 21(5), 21(6), 22(1), 25(3)(γ) και 32(3)(α) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Δυνάμει των ως άνω Κανονισμών:

21.-(5) *Οι σταθμοί έχουν την ευθύνη να διασφαλίζουν ότι οι τηλεθεατές ή ακροατές είναι πάντοτε ενήμεροι σχετικά με το περιεχόμενο του προγράμματος που παρακολουθούν.*

21.-(6) *Οι σταθμοί εξασφαλίζουν όπως τα προγράμματα τα οποία μεταδίδονται εντός της οικογενειακής ζώνης είναι κατάλληλα για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών.*

22.-(1) Με βάση τα κριτήρια που αναφέρονται στους παρόντες Κανονισμούς δίνονται προειδοποιήσεις σχετικά με τη φύση της εκπομπής, είτε αυτή βρίσκεται χρονικά εντός της οικογενειακής ζώνης είτε εκτός. Η προειδοποίηση αυτή έχει τρεις μορφές-

α) Γραπτή προειδοποίηση στον ημερήσιο τύπο και στα ραδιοτηλεοπτικά περιοδικά·

β) ακουστική (λεκτική) πριν από την έναρξη της εκπομπής·

γ) οπτική, με οπτική ένδειξη κάθε δέκα λεπτά στο κάτω αριστερό μέρος της οθόνης ως εξής:

- i. (K) σε παρένθεση χρώματος πράσινου για προγράμματα κατάλληλα για γενική παρακολούθηση.*
- ii. (12) σε παρένθεση χρώματος κίτρινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δώδεκα ετών·
- iii. (15) σε παρένθεση χρώματος μπλε για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαπέντε ετών·
- iv. (18) σε παρένθεση χρώματος κόκκινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαοχτώ ετών·
- v. (A) σε παρένθεση για προγράμματα έντονου ερωτικού περιεχομένου.

25. Οι πιο κάτω κανόνες αφορούν τη γλώσσα που χρησιμοποιείται στις εκπομπές:

(3) Απαγορεύεται-

(γ) η μετάδοση βωμολογιών σε προγράμματα εντός οικογενειακής ζώνης.

32. – (3) Απαγορεύεται-

(α) Η μετάδοση προγραμμάτων εντός οικογενειακής ζώνης που ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων και ειδικότερα προγραμμάτων που περιέχουν ερωτικές σκηνές ή σκηνές βίας.

* Οι υπογραμμίσεις δικές μας

Υστερα από σχετική απόφαση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, με επιστολή της ημερομ. **21.9.2017**, έθεσε ενώπιον του οργανισμού τις διερευνώμενες παραβάσεις. Στην εν λόγω επιστολή αναφέρονται, μεταξύ άλλων και τα πιο κάτω:

Εάν επιθυμείτε να υποβάλετε οποιοσδήποτε εξηγήσεις και/ή παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με την ως άνω πιθανή παράβαση, καλείσθε όπως τις υποβάλετε υποχρεωτικά γραπτώς στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, το αργότερο εντός δεκαπέντε (15) ημερών, από τη λήψη της παρούσας επιστολής.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να επιθεωρήσετε, προς τον πιο πάνω σκοπό, το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, παρακαλείσθε όπως ενημερώσετε άμεσα την Αρχή και εν πάση περιπτώσει, εντός επτά (7) ημερών από την ημερομηνία λήψης της παρούσας επιστολής, για να καθοριστεί η ημερομηνία και η ώρα της επιθεώρησης.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην καθορισμένη προθεσμία, δύναται να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντησή σας.

Οι διερευνώμενες παραβάσεις εκτίθενται πιο κάτω στα υποστοιχεία 1 - 5:

1. Στις **28.6.2017**, μεταξύ των ωρών **19:05 – 20:15**, μεταδόθηκε από τον οργανισμό επεισόδιο της κυπριακής δραματικής σειράς εποχής **«Γαλάτεια»**, το οποίο έφερε σήμανση **(Κ)** και προβλήθηκε **εντός οικογενειακής ζώνης**. Κατά τη διάρκεια του εν λόγω επεισοδίου μεταδόθηκαν οπτικό και λεκτικό υλικό, ακατάλληλα για ανηλίκους, καθιστώντας το **πρόγραμμα μη κατάλληλο για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 21(6)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Συγκεκριμένα μεταδόθηκαν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

Μεταδόθηκε η εξής σκηνή φιλονικίας μεταξύ του Καράγιωρκη (αφεντικό) και του Χριστοφή (εργάτη του):

Ο Καράγιωρκης και ο Χριστοφής συναντιούνται στα χωράφια. Ο Χριστοφής ζητά τα χρήματα που είχαν συμφωνήσει να του δώσει ο Καράγιωρκης, προκειμένου να μην τους ομολογήσει, αλλά ο Καράγιωρκης έρχεται χωρίς τα χρήματα. Ο Χριστοφής απειλεί ότι θα τους ομολογήσει. Ο Καράγιωρκης, αρπάζοντας τον από το γιακά, του λέει ότι έχει δικούς του παντού και αν πάει να ομολογήσει στους Άγγλους, θα τον βγάλει τρελό και κανένας δεν θα τον πιστέψει. Ο Χριστοφής επιμένει ότι έχει αποδείξεις και θα τον πιστέψουν. Ο Καράγιωρκης τον προειδοποιεί ότι αν πάει δεν θα ξαναβάλει φαγητό στο τραπέζι της οικογενείας του, ούτε αυτός, ούτε ο πατέρας του, ούτε τα αδέρφια του. Ο Καράγιωρκης απειλεί επίσης το Χριστοφή ότι αν μιλήσει κανένας από το σόι του δεν θα ξαναδουλέψει, θα διώξει τον πατέρα του από την δούλεψή του και θα κανονίσει να διώξουν τα αδέρφια του από τα μεταλλεία.

Ακολούθως διαμείφθηκε η εξής λογομαχία:

Χριστοφής: -«Καράγιωρκη, εν έκαμες καλά που ήρτες δαμέ χωρίς τα ρυάλια. Αν τα φερνες, ήταν να κλείσει το ζήτημα δαμέ.»

Καράγιωρκης: -«Το σιέρι που σε ταΐζει, εν το δακκάνεις, Χριστοφή.»

Χριστοφής: -«Ρε πίσση, παραόπιστε, να 'μπου ήταν να πάθεις, αν μου εδίας τζιαι εμένα θκού μπακίρες; Είπουν σου έχω τα ανάγκη. Ξέρω πολλά καλά πόσα ρυάλια ρέσσουν που τα σιέρκα σου.»

Καράγιωρκης: -«Αν σου περνά, κάμε τα τζιαι εσού, ρε. Παρά τζιαι κλέφκεις μου.»

Χριστοφής: -«Γιατί εσού να μπου κάμνεις; Εν κλέφκεις; Εν ηξέρω τις βρωμοδουλειές σου; Μεγαλύτερο παγαπότη που λόου σου εν εσει. Αμμά ενευρίασες γιατί τούντην στράτα, εφάνηκα πιο έξυπνος που λλόου σου.»

Καράγιωρκης: -«Πιο έξυπνος εσού;»

Χριστοφής: -«Καράγιωρκη, χαρκιέσαι κουμαντάρης ούλλον τον κόσμο;»

Καράγιωρκης: -«Ναι ρε, πουλώ σε τζιαι γοράζω σε, τζιαι ούλλον το χωρκό.»

Χριστοφής: -«Το σπίτι σου τζιαι εν το κουμαντάρης. Περιπαίζει σε ούλλη Κύπρος, γιατί ένα γιατρούι έκλεψε την κόρη σου τζιαι έκαμε σε ρεζίλι. Θαρκέσε κουμαντάρεις την κόρη σου, όζα θαρκέσε πως κουμαντάρεις τη γεναίκα σου.»

Καράγιωρκης [αρπάζοντας τον από το γιακά]: -«Τη γεναίκα μου τζιαι την κόρη μου να με την ξαναβάλεις στο βρωμόστομα σου.»

Χριστοφής [τινάζοντας τα χέρια του από πάνω του]: -«Είσαι τζιερρατωμένος, Καράγιωρκη, αμμά έν το χαπάρησες. Η γεναίκα σου βρέθεται κάθε μέρα μες στο στάβλο του πεθερού σου με το φίλο της, το γιό της Χιώτισσας. Τζιαι εσού τζιομάσαι, κάμνεις το μάγκα, αμμά εκαβαλιτζέσαν σε οι γεναίτζες.»

Καράγιωρκης: -«Να μπου είπες, ρε;»

Χριστοφής: -«Είσαι ένας πεζεβέγκης, τζιερρατωμένος, που τα τζιέραττα, οι πόρτες εν σε φορούν. Χα-χα-χα.»

Στη συνέχεια, ενώ ο Χριστοφής συνεχίζει να γελά, ο Καράγιωρκης αρπάζει ένα τσεκούρι και ουρλιάζοντας αρχίζει να κτυπά τον Χριστοφή με το τσεκούρι επανειλημμένα. Ακούγονται οι κραυγές του Χριστοφή και τα ουρλιαχτά του Καράγιωρκη καθώς τον κτυπά. Στο πρόσωπο του Καράγιωρκη πετάγονται πιτσιλιές από το αίμα του Χριστοφή. Η σκηνή συνοδεύεται με μουσική αγωνίας.

Ακολούθως προβάλλονται κοντινό πλάνο από το χέρι του νεκρού Χριστοφή και πλάνα του Καράγιωρκη, καθώς αυτός απομακρύνεται από τη σκηνή, κρατώντας το τσεκούρι. Η σκηνή τελειώνει με κοντινά πλάνα του προσώπου του Καράγιωρκη με τα αίματα του Χριστοφή και με τον Καράγιωρκη να σκουπίζει το ματωμένο μέτωπό του με το μανίκι του πουκαμίσου του.

Επιπρόσθετα προβλήθηκε σκηνή με τον Καράγιωρκη να επιστρέφει σπίτι, βαστώντας το τσεκούρι [προβάλλεται κοντινό πλάνο των ματωμένων χεριών και του ματωμένου πουκαμίσου του] ενώ ηχούν στα αυτιά του τα λόγια του Χριστοφή ότι η γυναίκα του τον απατά. Τέλος ο Καράγιωρκης βάζει νερό σε μια κούπα και αφού βγάζει τα ματωμένα ρούχα του, αρχίζει να πλένει το πρόσωπο και το κορμί του με μανία.

2. Στις **28.6.2017**, μεταξύ των ωρών **19:05 – 20:15**, μεταδόθηκε από τον οργανισμό επεισόδιο της κυπριακής δραματικής σειράς εποχής **«Γαλάτεια»**, το οποίο έφερε σήμανση **(Κ)** και προβλήθηκε **εντός οικογενειακής ζώνης**. Κατά τη διάρκεια του εν λόγω επεισοδίου μεταδόθηκαν οπτικό και λεκτικό υλικό, **που ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 32(3)(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

3. Στις **28.6.2017**, μεταξύ των ωρών **19:05 – 20:15**, μεταδόθηκε από τον οργανισμό επεισόδιο της κυπριακής δραματικής σειράς εποχής **«Γαλάτεια»**, το οποίο έφερε σήμανση **(Κ)** και προβλήθηκε **εντός οικογενειακής ζώνης** και κατά τη διάρκεια του οποίου **μεταδόθηκαν βωμολοχίες**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 25(3)(γ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Συγκεκριμένα μεταδόθηκε, μεταξύ άλλων, η εξής λογομαχία:

Χριστοφής: -«*Καράγιωρκη εν έκαμες καλά που ήρτες δαμέ χωρίς τα ρυάλια. Αν τα φερνες, ήταν να κλείσει το ζήτημα δαμέ.*»

Καράγιωρκης: -«*Το σιέρι που σε ταΐζει, εν το δακκάνεις, Χριστοφή.*»

Χριστοφής: -«*Ρε πίσση, παραόπιστε, να 'μπου ήταν να πάθεις, αν μου εδίας τζιαι εμένα θκυό μπακίρες; Είπουν σου έχω τα ανάγκη. Ξέρω πολλά καλά πόσα ρυάλια ρέσσουν που τα σιέρκα σου.*»

Καράγιωρκης: -«*Αν σου περνά, κάμε τα τζιαι εσού, ρε. Παρά τζιαι κλέφκεις μου.*»

Χριστοφής: -«*Γιατί εσού να μπου κάμνεις; Εν κλέφκεις; Εν ηξέρω τις βρωμοδουλειές σου; Μεγαλύτερο παγαπότη που λόου σου εν εσει. Αμμά ενευρίασες γιατί τούντην στράτα, εφάνηκα πιο έξυπνος που λλόου σου.*»

Καράγιωρκης: -«*Πιο έξυπνος εσού;*»

Χριστοφής: -«*Καράγιωρκη, χαρκιέσαι κουμαντάρης ούλλον τον κόσμο;*»

Καράγιωρκης: -«*Ναι ρε, πουλώ σε τζιαι γοράζω σε, τζιαι ούλλον το χωρκό.*»

Χριστοφής: -«*Το σπίτι σου τζιαι εν το κουμαντάρης. Περιπαίζει σε ούλλη Κύπρος, γιατί ένα γιατρούι έκλεψε την κόρη σου τζιαι έκαμε σε ρεζίλι. Θαρκέσε κουμαντάρεις την κόρη σου, όξα θαρκέσε πως κουμαντάρεις τη γεναίκα σου.*»

Καράγιωρκης [αρπάζοντας τον από το γιακά]: -«*Τη γεναίκα μου τζιαι την κόρη μου να με την ξαναβάλεις στο βρωμόστομα σου.*»

Χριστοφής [τινάζοντας τα χέρια του από πάνω του]: -«*Είσαι τζιερρατωμένος, Καράγιωρκη, αμμά έν το χαπάρησες. Η γεναίκα σου βρέθεται κάθε μέρα μες στο στάβλο του πεθερού σου με το φίλο της, το γιό της Χιώτισσας. Τζιαι εσού τζοιμάσαι, κάμνεις το μάγκα, αμμά εκαβαλιτζέψαν σε οι γεναίτζες.*»

Καράγιωρκης: -«*Να μπου είπες, ρε;*»

Χριστοφής: -«*Είσαι ένας πεζεβέγκης, τζιερρατωμένος, που τα τζιέραττα, οι πόρτες εν σε φορούν. Χα-χα-χα.*»

4. Στις **28.6.2017**, μεταξύ των ωρών **19:05 – 20:15**, μεταδόθηκε από τον οργανισμό επεισόδιο της κυπριακής δραματικής σειράς εποχής **«Γαλάτεια»**, το οποίο έφερε σήμανση **(Κ)** και προβλήθηκε **εντός οικογενειακής ζώνης**. Πριν από την έναρξη του επεισοδίου, ο οργανισμός έδωσε την ακουστική προειδοποίηση: **«το πρόγραμμα που ακολουθεί είναι κατάλληλο για όλες τις ηλικίες»** και την οπτική ένδειξη: **«(Κ) -**

ΚΑΤΑΛΛΗΛΟ ΓΙΑ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΗΛΙΚΙΕΣ». Επιπλέον, κατά τη διάρκεια του εν λόγω επεισοδίου, προβαλλόταν κατά διαστήματα η οπτική ένδειξη «K» στο κάτω αριστερό μέρος της οθόνης. Ωστόσο **η προειδοποίηση που δόθηκε δεν ανταποκρίνεται στο περιεχόμενο του εν λόγω επεισοδίου**, αφού κατά τη διάρκεια του μεταδόθηκαν οπτικό και λεκτικό υλικό, ακατάλληλα για ανηλίκους, καθιστώντας το πρόγραμμα μη κατάλληλο για γενική παρακολούθηση, κατά παράβαση του **Κανονισμού 22(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

5. Στις **28.6.2017**, μεταξύ των ωρών **19:05 – 20:15**, μεταδόθηκε από τον οργανισμό επεισόδιο της κυπριακής δραματικής σειράς εποχής *«Γαλάτεια»*, το οποίο έφερε σήμανση **(K)** και προβλήθηκε **εντός οικογενειακής ζώνης**. Ο οργανισμός **δεν μερίμνησε να διασφαλίσει ότι οι τηλεθεατές είναι ενήμεροι σχετικά με το περιεχόμενο του προγράμματος που παρακολουθούν**, αφού η προειδοποίηση που δόθηκε **(K)** δεν ανταποκρίνεται στο περιεχόμενο του εν λόγω επεισοδίου, καθότι κατά τη διάρκεια του μεταδόθηκαν οπτικό και λεκτικό υλικό, ακατάλληλα για ανηλίκους, καθιστώντας το πρόγραμμα μη κατάλληλο για γενική παρακολούθηση, κατά παράβαση του **Κανονισμού 21(5)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

Ο οργανισμός, με επιστολή της Δικηγόρου του κ. Βαρτενή Κασαπιάν, Χρίστος Πατσαλίδης Δ.Ε.Π.Ε. ημερομ. **4.10.2017** προς την Αρχή, υπέβαλε γραπτώς τις εξηγήσεις και/ή παραστάσεις και/ή θέσεις του οργανισμού σε σχέση με την εν λόγω υπόθεση. Αντίγραφο της επιστολής του οργανισμού επισυνάπτεται ως **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α'**.

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενόπια μας στοιχεία και περιστατικά της υπό εξέταση υπόθεσης, συμπεριλαμβανομένων και των γραπτών εξηγήσεων του οργανισμού, και κατόπιν προσεκτικής παρακολούθησης του εν λόγω προγράμματος κρίνουμε ότι:

Στις **28.6.2017**, μεταξύ των ωρών **19:05 - 20:15**, μεταδόθηκε από τον οργανισμό επεισόδιο της κυπριακής δραματικής σειράς εποχής **«Γαλάτεια»**, το οποίο έφερε σήμανση **(Κ)** και προβλήθηκε **εντός οικογενειακής ζώνης**. Κατά τη διάρκεια του εν λόγω επεισοδίου:

- μεταδόθηκαν οπτικό και λεκτικό υλικό, ακατάλληλα για ανηλίκους, καθιστώντας το **πρόγραμμα μη κατάλληλο για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 21(6)** (υποστοιχείο **1**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000),
- μεταδόθηκαν οπτικό και λεκτικό υλικό, **που ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 32(3)(α)** (υποστοιχείο **2**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000),
- μεταδόθηκαν **βωμολοχίες σε πρόγραμμα εντός οικογενειακής ζώνης**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 25(3)(γ)** (υποστοιχείο **3**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Επιπρόσθετα, πριν από την έναρξη του υπό αναφορά επεισοδίου, ο οργανισμός έδωσε την ακουστική προειδοποίηση: *«το πρόγραμμα που ακολουθεί είναι κατάλληλο για όλες τις ηλικίες»* και την οπτική ένδειξη: *«(Κ) - ΚΑΤΑΛΛΗΛΟ ΓΙΑ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΗΛΙΚΙΕΣ»*. Ωστόσο:

- **η προειδοποίηση που δόθηκε δεν ανταποκρίνεται στο περιεχόμενο του εν λόγω επεισοδίου**, αφού κατά τη διάρκεια του μεταδόθηκαν οπτικό και λεκτικό υλικό, ακατάλληλα για ανηλίκους, καθιστώντας το πρόγραμμα μη κατάλληλο για γενική παρακολούθηση, κατά παράβαση του **Κανονισμού 22(1)** (υποστοιχείο **4**) των περί

Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000) και συνεπώς

- ο οργανισμός δεν μερίμνησε να διασφαλίσει ότι οι τηλεθεατές είναι ενήμεροι σχετικά με το περιεχόμενο του προγράμματος που παρακολουθούν, αφού η προειδοποίηση (Κ) που δόθηκε δεν ανταποκρίνεται στο περιεχόμενο του εν λόγω επεισοδίου, κατά παράβαση του **Κανονισμού 21(5)** (υποστοιχείο **5**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

[Τα γεγονότα των υποστοιχείων 1-5 εκτίθενται αναλυτικά στις σελίδες 4 - 6 της παρούσας απόφασης.]

Ειδικότερα, κατά τη διάρκεια του υπό εξέταση προγράμματος - το οποίο προβλήθηκε εντός οικογενειακής ζώνης και έφερε σήμανση «Κ» - μεταδόθηκε σκηνή φιλονικίας μεταξύ δύο ανδρών, με έντονη λογομαχία, που κατέληξε σε φόνο με τσεκούρι. Η Αρχή κρίνει ότι η επίδικη σκηνή ήταν μεγάλη σε διάρκεια, με έντονα φορτισμένο διάλογο, συμπεριλαμβανομένων βωμολογιών όπως: *«Είσαι τζιερρατωμένος», «Είσαι ένας ππεζεβέγκης, τζιερρατωμένος, που τα τζιέρρατα, οι πόρτες εν σε φορούν»*, με άσκηση βίας (επανελημμένα κτυπήματα με τσεκούρι) με τα αποτελέσματα της άσκησης βίας (πιτσιλιές από το αίμα του θύματος στο πρόσωπο του θύτη, κοντινό πλάνο των ματωμένων χεριών και του ματωμένου πουκαμίσου του θύτη), ενώ ταυτόχρονα ακούγονται κραυγές, ουρλιαχτά και μουσική αγωνίας που επέτειναν την αγωνία των τηλεθεατών. Για όλους τους πιο πάνω λόγους, η Αρχή θεωρεί ότι το υπό αναφορά επεισόδιο ήταν ακατάλληλο για ανηλίκους και για την ώρα προβολής του. Η δε προειδοποίηση που έλαβε (**Κ – Κατάλληλο για όλες τις ηλικίες**) δεν ανταποκρίνεται στο περιεχόμενο του συγκεκριμένου επεισοδίου. Δεν διαφεύγει της προσοχής της Αρχής το γεγονός ότι η λανθασμένη σήμανση (Κ) προβλήθηκε έξι (6) φορές κατά τη διάρκεια του επίδικου επεισοδίου.

Η Αρχή επισημαίνει ότι το περιεχόμενο του κάθε προγράμματος θα πρέπει να διαμορφώνεται ανάλογα με την ώρα μετάδοσής του. Ως εκ τούτου, τα τηλεοπτικά προγράμματα τα οποία

προβάλλονται εντός οικογενειακής ζώνης θα πρέπει να σέβονται και να τηρούν τους κανόνες της οικογενειακής ζώνης, με σημαντικότερον αυτόν της προστασίας των ανηλίκων.

Η προστασία των ανηλίκων αποτελεί πρωταρχική μέριμνα όλων σήμερα. Τόσο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή όσο και το Συμβούλιο της Ευρώπης προωθούν ψηφίσματα, οδηγίες και αποφάσεις με στόχο να προστατεύσουν τα παιδιά.

Στην κυπριακή νομοθεσία, ο νομοθέτης θέλοντας να προστατεύσει τα παιδιά από προγράμματα μη κατάλληλα προς παρακολούθηση, συμπεριλαμβανομένων των προγραμμάτων που περιέχουν λεκτικό ή θεματολόγιο ακατάλληλο για ανηλίκους, θέτει περιορισμούς ως προς το περιεχόμενο των προγραμμάτων που μπορούν να μεταδίδονται εντός της οικογενειακής ζώνης.

Η έννοια της οικογενειακής ζώνης στηρίζεται στην αντίληψη ότι η είσοδος της τηλεόρασης στο κάθε σπίτι, επιβάλλει σεβασμό και συμμόρφωση προς τους τρόπους και κανόνες συμπεριφοράς μιας οικογένειας, από τις 5:30 το πρωί μέχρι τις 9:00 ή 10:00 το βράδυ, που ορίζεται ως οικογενειακή ζώνη. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, το περιεχόμενο κάθε προγράμματος επιβάλλεται να είναι κατάλληλο για όλη την οικογένεια.

Έχει επανειλημμένα υποδειχθεί από την Αρχή ότι οι τηλεοπτικοί οργανισμοί επιβάλλεται να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί στα προγράμματα που μεταδίδουν κυρίως τις ώρες που παρακολουθούν ανήλικοι. Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου δίδει ιδιαίτερη έμφαση στα πιο πάνω θέματα και στην τήρηση των προνοιών της νομοθεσίας και ως εκ τούτου προβαίνει σε συστηματικό έλεγχο των προγραμμάτων που μεταδίδονται κατά τη διάρκεια της οικογενειακής ζώνης.

Περαιτέρω, η Αρχή δίδει τεράστια σημασία στο θέμα της ορθής σήμανσης, η οποία θα πρέπει να ανταποκρίνεται στο ακριβές περιεχόμενο και στη φύση του κάθε προγράμματος. Αυτό κρίνεται ιδιαίτερα αναγκαίο αφενός μεν για να δύναται να ασκηθεί αποτελεσματικά ο γονικός έλεγχος - βάσει της ορθής κατάταξης του κάθε προγράμματος από τον οργανισμό - και

αφετέρου δε για να διασφαλίζεται το δικαίωμα του κάθε τηλεθεατή να είναι ενήμερος ως προς το περιεχόμενο του προγράμματος που παρακολουθεί.

Αναφορικά με τις θέσεις του οργανισμού, όπως αυτές καταγράφονται στην προαναφερθείσα επιστολή της Δικηγόρου του, κ. Βαρτενή Κασαπιάν, η Αρχή παρατηρεί τα εξής:

Σχετικά με τον ισχυρισμό του οργανισμού ότι *η εν λόγω τηλεοπτική σειρά έχει σημειώσει επιτυχία στη κυπριακή τηλεόραση, θεωρείται αξιόλογη, προσεγμένη και ποιοτική και το περιεχόμενό της δεν είναι ακατάλληλο για παιδιά κάτω των δεκαπέντε ετών*, η Αρχή διευκρινίζει ότι δεν κρίνεται η σειρά *«Γαλάτεια»* στην ολότητά της αλλά το περιεχόμενό του συγκεκριμένου επεισοδίου, όπως αυτό προβλήθηκε στις 28.6.17, μεταξύ των ωρών 19.05 – 20.15, με σήμανση «Κ» και το οποίο περιείχε οπτικό και λεκτικό υλικό, ακατάλληλο για ανηλίκους, καθιστώντας το, κατά συνέπεια, μη κατάλληλο για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών.

Ο ισχυρισμός του οργανισμού ότι *ουδέποτε εμπεριέχονται στους διαλόγους της [εν λόγω τηλεοπτικής σειράς] ασκόπως βρισιές, ανάρμοστες λέξεις ή εκφράσεις και/ή σκηνές λεκτικής και/ή σωματικής βίας*, δεν ευσταθεί. Το επίδικο επεισόδιο εμπεριείχε σκηνή φιλονικίας με λεκτική βία: απειλή από τον ένα άνδρα ότι θα τους ομολογήσει και ανταπειλή από το δεύτερο ότι αν τον ομολογήσει δεν θα ξαναβάλει φαγητό στο τραπέζι της οικογένειάς του, ούτε αυτός, ούτε ο πατέρας του, ούτε τα αδέρφια του καθώς και ότι κανένας από το σόι του δεν θα ξαναδουλέψει, αφού θα διώξει τον πατέρα του από τη δούλεψή του και θα κανονίσει να διώξουν και τα αδέρφια του από τα μεταλλεία. Ακολουθώντας, η φιλονικία μεταξύ των δύο ανδρών γίνεται πιο έντονη και περιλαμβάνει βρισιές, ανάρμοστες λέξεις και εκφράσεις όπως: *«Ρε πίσση, παραόπιστε»*, *«Αν σου περνά, κάμε τα τζιαι εσού, ρε. Παρά τζιαι κλέφκεις μου.»*, *«Είσαι τζιερρατωμένος, Καράγιωρκε, αμμά έν το χαπάρησες. Η γεναίκα σου βρέθεται κάθε μέρα μες στο στάβλο του πεθερού σου με το φίλο της, το γιό της Χιώτισσας. Τζιαι εσού τζιομάσαι, κάμνεις το μάγκα, αμμά εκαβαλιτζέψαν σε οι γεναίτζες.»*, *«Είσαι ένας πεζεβέγκης, τζιερρατωμένος, που τα τζιέραττα, οι πόρτες εν σε φορούν»*. Στη συνέχεια η επίμαχη σκηνή περιλαμβάνει σωματική βία η οποία καταλήγει σε φόνο (άνδρας αρπάζει ένα

τσεκούρι και ουρλιάζοντας αρχίζει να κτυπά επανειλημμένα τον άλλο άνδρα με το τσεκούρι. Ακούγονται οι κραυγές του θύματος και τα ουρλιαχτά του θύτη καθώς τον κτυπά, ενώ προβάλλεται πλάνο με τις πιτσιλιές από το αίμα του θύματος να πετάγονται στο πρόσωπο του θύτη. Τέλος προβάλλεται σκηνή του θύτη να επιστρέφει στο σπίτι του, με αποτυπωμένα πάνω του τα σημάδια του εγκλήματος (κοντινό πλάνο των ματωμένων χεριών, του πουκαμίσου και του προσώπου του).

Σε ότι αφορά στον ισχυρισμό του οργανισμού ότι *Το γεγονός αυτό εκτιμάται ιδιαίτερα από τους τηλεθεατές και αναμφισβήτητα ο μέσος τηλεθεατής εγκρίνει το περιεχόμενο της και/ή το επιδοκιμάζει*, η Αρχή διευκρινίζει ότι μέχρι σήμερα έχει εξετάσει ή εξετάζει 6 υποθέσεις που αφορούν στην τηλεοπτική σειρά «Γαλάτεια», οι οποίες προέκυψαν από παράπονα / καταγγελίες τηλεθεατών. Επιπλέον, η Αρχή επισημαίνει ότι η τυχόν απήχηση ή/και τα νούμερα τηλεθέασης σε καμία περίπτωση δεν λειτουργούν ως δείκτες καταλληλότητας και νομιμότητας ενός προγράμματος. Αντίθετα, όταν προβάλλονται ακατάλληλα για παιδιά προγράμματα, με μεγάλη τηλεθέαση, σε ώρες που παρακολουθούν παιδιά, τα ενδεχόμενα αρνητικά αποτελέσματα είναι πολλαπλάσια.

Αναφορικά με τον ισχυρισμό του οργανισμού ότι *Η συγκεκριμένη σειρά ... δεν προωθεί βίαιες συμπεριφορές όταν όμως η πλοκή περιλαμβάνει ένα φόνο ή ένα τραυματισμό είναι αδύνατο να αποφευχθεί εντελώς η προβολή τους. Ο σταθμός συναισθανόμενος ότι οι όποιες σκηνές βίας ενδέχεται να βλάψουν τη σωματική, ηθική ή πνευματική ανάπτυξη των ανηλίκων καταβάλλει προσπάθεια ώστε ανάλογες σκηνές να παρουσιάζονται με τον πλέον ανώδυνο και συνοπτικό τρόπο απλώς και μόνον για να υπάρχει μια λογική ακολουθία στη ροή της υπόθεσης... Ως εκ τούτου ως μοναδική λύση απομένει η προσαρμογή του περιεχομένου τέτοιων σκηνών προκειμένου να πληρούνται οι προϋποθέσεις καταλληλότητας ως επιβάλλονται στην οικογενειακή ζώνη*, η Αρχή επισημαίνει ότι παρά τις προθέσεις του οργανισμού να προσαρμόσει ανάλογα το περιεχόμενο του συγκεκριμένου επεισοδίου προκειμένου να είναι κατάλληλο για προβολή εντός οικογενειακής ζώνης, εντούτοις το εν λόγω επεισόδιο κρίνεται στο τελικό αποτέλεσμα του, ως δηλαδή αυτό μεταδόθηκε στις 28.6.17, μεταξύ των ωρών 19.05 – 20.15, εντός δηλαδή οικογενειακής ζώνης. Η φύση και το περιεχόμενο του συγκεκριμένου

επεισοδίου περιείχε λεκτικό και οπτικό υλικό, ακατάλληλα για προβολή εντός οικογενειακής ζώνης. Η Αρχή διερωτάται πως ο οργανισμός θα μπορούσε να προσαρμόσει τις ανάγκες του σεναρίου του συγκεκριμένου επεισοδίου (ψυχολογική βία, άσκηση σωματικής βίας με αποτέλεσμα το φόνο και έντονη λογομαχία με βωμολοχίες και απρεπείς εκφράσεις) και ταυτόχρονα να πληρούνται οι προϋποθέσεις καταλληλότητας για προβολή του εντός οικογενειακής ζώνης.

Ο ισχυρισμός του οργανισμού ότι *Όταν το σενάριο μιας ολόκληρης σειράς περιλαμβάνει για παράδειγμα μια μεμονωμένη σκηνή δολοφονίας δεν είναι λογικό να αναμένεται ότι ο σταθμός θα αλλάξει την ώρα προβολής της σειράς ή θα αλλάξει τη σήμανση της καθότι μια τέτοια πρωτοβουλία ενδέχεται να δημιουργήσει μεγαλύτερη σύγχυση στους τηλεθεατές ως προς το περιεχόμενο του προγράμματος*, δεν μας βρίσκει σύμφωνους. Η σήμανση του κάθε προγράμματος και ειδικότερα του κάθε επεισοδίου μιας σειράς θα πρέπει ανταποκρίνεται στο ακριβές περιεχόμενό του. Η Αρχή θεωρεί ότι μια σκηνή δολοφονίας είναι επαρκής λόγος αλλαγής της σήμανσης συγκεκριμένου επεισοδίου από «K» (κατάλληλο για όλες τις ηλικίες) και ταυτόχρονης αλλαγής της ώρας προβολής του εκτός οικογενειακής ζώνης. Ο οργανισμός έχει υποχρέωση να διασφαλίζει ότι οι τηλεθεατές είναι ενήμεροι σχετικά με το περιεχόμενο του κάθε προγράμματος που παρακολουθούν και επομένως η προβολή οπτικού και λεκτικού υλικού ακατάλληλων για ανηλικούς, με σήμανση «K», εντός οικογενειακής ζώνης ενδέχεται να δημιουργήσει μεγαλύτερη σύγχυση στους τηλεθεατές, παρά τους ισχυρισμούς του οργανισμού για το αντίθετο. Επομένως, η αυστηρότητα με την οποία οι ραδιοτηλεοπτικοί οργανισμοί ελέγχουν το περιεχόμενο των προγραμμάτων τους και καθορίζουν τη σήμανσή τους, θα πρέπει να προσαρμόζεται ανάλογα με τον χρόνο μετάδοσης του εκάστοτε προγράμματος και την ηλικία των ατόμων που πιθανό να το παρακολουθούν.

Σχετικά με τον ισχυρισμό του οργανισμού ότι *Στην προκειμένη περίπτωση η επίθεση με τσεκούρι στον Χριστοφή και οι πιτσιλιές αίματος στον Καραγιώρκη ήταν στοιχεία που καταδεικνύουν ότι έγινε μια εν θερμώ δολοφονία αποφεύχθηκε όμως οποιαδήποτε σκηνή του θύματος και αφέθηκε σημαντικό μέρος στη φαντασία του θεατή. Η σκηνή επίσης διήρκησε ελάχιστα δευτερόλεπτα. Σκοπός του σταθμού ασφαλώς δεν ήταν να βλάψει τα παιδιά με την*

προβολή της εν λόγω σκηνής, η Αρχή κρίνει ότι κατά τη διάρκεια προβολής της επίδικης σκηνής, δόθηκαν επαρκή στοιχεία που φανερώνουν στον τηλεθεατή την άσκηση σοβαρής σωματικής βίας που οδήγησε σε φόνο: τα επανειλημμένα κτυπήματα με το τσεκούρι, οι κραυγές του θύτη και τα ουρλιαχτά του θύματος, οι πιτσιλιές από το αίμα του θύματος στο πρόσωπο του θύτη, τα κοντινά πλάνα από το πρόσωπο του θύτη με τα αίματα του θύματος. Επίσης λαμβάνεται υπόψη ότι πριν την εν θερμώ δολοφονία μεταδόθηκε έντονη λογομαχία με βρισιές, απρεπείς εκφράσεις και βωμολοχίες και μετά τη δολοφονία μεταδόθηκαν πλάνα των ματωμένων χεριών, πουκαμίσου και προσώπου του θύτη, στοιχεία που υποδηλούν τις συνέπειες της άσκησης βίας. Όλα τα πιο πάνω, συνοδευόμενα από μουσική αγωνίας, συνιστούν ένα σύνολο από αρνητικά πρότυπα συμπεριφοράς, ακατάλληλα για ανηλίκους και για την ώρα προβολής τους που ενδέχεται να φοβίσουν αλλά και να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων. Ο δε ισχυρισμός του οργανισμού ότι η σκηνή διήρκησε ελάχιστα δευτερόλεπτα δεν ευσταθεί, καθότι ολόκληρη η σκηνή φιλονικίας μεταξύ των δύο ανδρών, με την έντονη λογομαχία (συμπεριλαμβανομένων των απρεπών εκφράσεων), τη ψυχολογική και τη σωματική βία που κατέληξε σε φόνο, διήρκησε περίπου 4,5 λεπτά.

*Τέλος, σε σχέση με τον ισχυρισμό του οργανισμού ότι Όσον αφορά τους υπό διερεύνηση διαλόγους και την κατηγορία περί ύπαρξης βωμολογιών, ο σταθμός αρνείται καθολικά τις εν λόγω κατηγορίες. Χρησιμοποιήθηκε η παραδοσιακή κυπριακή διάλεκτος και οι διάλογοι αφορούν λογομαχίες αλλά οι προσβλητικές εκφράσεις που χρησιμοποιήθηκαν ήταν εντός των αποδεκτών πλαισίων καταλληλότητας, δεν είναι βωμολοχίες, η Αρχή κατ' αρχάς διευκρινίζει ότι το ακατάλληλο λεκτικό υλικό και οι βωμολοχίες δεν αφορούν στη χρήση της παραδοσιακής κυπριακής διαλέκτου. Στην προκειμένη περίπτωση, η Αρχή θεωρεί ότι η λογομαχία μεταξύ των δύο ανδρών εμπεριείχε απρεπείς και προσβλητικές εκφράσεις που δεν συνιστούν αποδεκτά πλαίσια συμπεριφοράς. Ειδικότερα, η Αρχή θεωρεί ότι εκφράσεις όπως «*ππεξεβέγκης*» και «*τζιερρατωμένος, που τα τζιέραττα, οι πόρτες εν σε φορούν*» συνιστούν βωμολοχίες και ανάρμοστα πλαίσια συμπεριφοράς, ιδιαίτερα για την ώρα προβολής τους. Επομένως η Αρχή δεν συμφωνεί ότι εκφράσεις όπως τις πιο πάνω είναι εντός των αποδεκτών πλαισίων καταλληλότητας, ιδιαίτερα όταν αυτές εκφράζεται μέσω της τηλεόρασης, στη*

διάρκεια ενός προγράμματος που προβάλλεται εντός οικογενειακής ζώνης, έχει την οπτικοακουστική προειδοποίηση (Κ) και απευθύνεται και σε ανήλικα άτομα.

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή κρίνει και αποφασίζει ότι υπάρχουν παραβάσεις των **Κανονισμών 21(6)** (υποστοιχείο 1), **32(3)(α)** (υποστοιχείο 2), **25(3)(γ)** (υποστοιχείο 3), **22(1)** (υποστοιχείο 4) και **21(5)** (υποστοιχείο 5) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου **3(2)(ζ)**, έχει δώσει στον οργανισμό το δικαίωμα να υποβάλει τις απόψεις του και μπορεί να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλομένων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή δίνει στο οργανισμό την ευκαιρία να υποβάλει τις απόψεις του και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων, για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή καλεί τον οργανισμό, εάν επιθυμεί, όπως υποβάλει τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε **δέκα (10)** ημέρες από τη λήψη της παρούσας. Σε περίπτωση που δεν ληφθεί απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

(ΡΟΝΑ ΠΕΤΡΗ ΚΑΣΑΠΗ)
Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

M.A.

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 82/2017(3))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «SIGMA TV» [νυν «ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΚΑΝΑΛΙ ΣΙΓΜΑ (SIGMA TV)»]

Ημερομηνία Απόφασης: 3 Οκτωβρίου, 2018

Ενώπιον: κ.κ. Ρόνας Πετρή Κασάπη, Προέδρου, Ξενοφώντος Χαραλάμπους, Αντιπροέδρου, Σέργιου Ποΐζη, Τάσου Κυρμίτση, Ισίδωρου Κολώτα, Αγγελικής Λαζάρου και Μαρίας Κούσιου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στις **21 Μαρτίου 2018**, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αποφάσισε ότι στην παρούσα υπόθεση υπάρχουν παραβάσεις των Κανονισμών **21(5)**, **21(6)**, **22(1)**, **25(3)(γ)** και **32(3)(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Δυνάμει των ως άνω Κανονισμών:

21.-(5) *Οι σταθμοί έχουν την ευθύνη να διασφαλίζουν ότι οι τηλεθεατές ή ακροατές είναι πάντοτε ενήμεροι σχετικά με το περιεχόμενο του προγράμματος που παρακολουθούν.*

21.-(6) *Οι σταθμοί εξασφαλίζουν όπως τα προγράμματα τα οποία μεταδίδονται εντός της οικογενειακής ζώνης είναι κατάλληλα για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών.*

22.-(1) Με βάση τα κριτήρια που αναφέρονται στους παρόντες Κανονισμούς δίνονται προειδοποιήσεις σχετικά με τη φύση της εκπομπής, είτε αυτή βρίσκεται χρονικά εντός της οικογενειακής ζώνης είτε εκτός. Η προειδοποίηση αυτή έχει τρεις μορφές-

α) Γραπτή προειδοποίηση στον ημερήσιο τύπο και στα ραδιοτηλεοπτικά περιοδικά·

β) ακουστική (λεκτική) πριν από την έναρξη της εκπομπής·

γ) οπτική, με οπτική ένδειξη κάθε δέκα λεπτά στο κάτω αριστερό μέρος της οθόνης ως εξής:

- vi. (K) σε παρένθεση χρώματος πράσινου για προγράμματα κατάλληλα για γενική παρακολούθηση.*
- vii. (12) σε παρένθεση χρώματος κίτρινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δώδεκα ετών·
- viii. (15) σε παρένθεση χρώματος μπλε για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαπέντε ετών·
- ix. (18) σε παρένθεση χρώματος κόκκινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαοχτώ ετών·
- x. (A) σε παρένθεση για προγράμματα έντονου ερωτικού περιεχομένου.

25. Οι πιο κάτω κανόνες αφορούν τη γλώσσα που χρησιμοποιείται στις εκπομπές:

(3) Απαγορεύεται-

(γ) η μετάδοση βωμολογιών σε προγράμματα εντός οικογενειακής ζώνης.

32. – (3) Απαγορεύεται-

(α) Η μετάδοση προγραμμάτων εντός οικογενειακής ζώνης που ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων και ειδικότερα προγραμμάτων που περιέχουν ερωτικές σκηνές ή σκηνές βίας.

* Οι υπογραμμίσεις δικές μας

Η Αρχή, είχε δώσει στον οργανισμό το δικαίωμα να υποβάλει τις απόψεις του και μπορούσε, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 3(2)(ζ) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλομένων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή έδωσε στον οργανισμό την ευκαιρία να υποβάλει τις απόψεις του και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή, με επιστολή της ημερομ. **17.7.2018**, κάλεσε τον οργανισμό, εάν επιθυμεί, να υποβάλει τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε δέκα (10) μέρες από την λήψη της επιστολής. Τονίστηκε επίσης ότι σε περίπτωση που δεν ληφθεί απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

Ο οργανισμός, μέχρι σήμερα δεν υπέβαλε οιοσδήποτε απόψεις ή/και θέσεις ενώπιον της Αρχής, για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή επαναλαμβάνει, ως η απόφασή της ημερομ. 21.3.18, ότι κατά τη διάρκεια του υπό αναφορά επεισοδίου της κυπριακής δραματικής σειράς εποχής *«Γαλάτεια»*, το οποίο έφερε σήμανση **(Κ)** και προβλήθηκε **εντός οικογενειακής ζώνης** (μεταξύ των ωρών **19:05 - 20:15**), μεταδόθηκε σκηνή φιλονικίας μεταξύ δύο ανδρών, με έντονη λογομαχία, που κατέληξε σε φόνο με τσεκούρι. Η Αρχή έκρινε στην απόφασή της ημερομ. 21.3.18 ότι η επίδικη σκηνή ήταν μεγάλη σε διάρκεια, με έντονα φορτισμένο διάλογο, συμπεριλαμβανομένων βωμολογιών όπως: *«Είσαι τζιερρατωμένος», «Είσαι ένας πεζεβεγκης, τζιερρατωμένος, που τα τζιέραττα, οι πόρτες εν σε φορούν»*, με άσκηση βίας (επανελημμένα κτυπήματα με τσεκούρι), με τα αποτελέσματα της άσκησης βίας (πιτσιλιές από το αίμα του θύματος στο πρόσωπο του θύτη, κοντινό πλάνο των ματωμένων χεριών και του ματωμένου πουκαμίσου του θύτη), ενώ ταυτόχρονα ακούγονται κραυγές, ουρλιαχτά και μουσική αγωνίας που επέτειναν την αγωνία των τηλεθεατών. Για όλους τους πιο πάνω λόγους, η Αρχή θεωρεί, ως η απόφασή της ημερομ.

21.3.18, ότι το υπό αναφορά επεισόδιο ήταν ακατάλληλο για ανηλίκους και για την ώρα προβολής του. Η δε προειδοποίηση που έλαβε (**K – Κατάλληλο για όλες τις ηλικίες**) δεν ανταποκρίνεται στο περιεχόμενο του συγκεκριμένου επεισοδίου. Δεν διαφεύγει της προσοχής της Αρχής το γεγονός ότι η λανθασμένη σήμανση (K) προβλήθηκε έξι (6) φορές κατά τη διάρκεια του επίδικου επεισοδίου.

Η Αρχή επισημαίνει, ως η απόφασή της ημερομ. 21.3.18, ότι το περιεχόμενο του κάθε προγράμματος θα πρέπει να διαμορφώνεται ανάλογα με την ώρα μετάδοσής του. Ως εκ τούτου, τα τηλεοπτικά προγράμματα τα οποία προβάλλονται εντός οικογενειακής ζώνης θα πρέπει να σέβονται και να τηρούν τους κανόνες της οικογενειακής ζώνης, με σημαντικότερον αυτόν της προστασίας των ανηλίκων.

Η προστασία των ανηλίκων αποτελεί πρωταρχική μέριμνα όλων σήμερα. Τόσο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή όσο και το Συμβούλιο της Ευρώπης προωθούν ψηφίσματα, οδηγίες και αποφάσεις με στόχο να προστατεύσουν τα παιδιά.

Στην κυπριακή νομοθεσία, ο νομοθέτης θέλοντας να προστατεύσει τα παιδιά από προγράμματα μη κατάλληλα προς παρακολούθηση, συμπεριλαμβανομένων των προγραμμάτων που περιέχουν λεκτικό ή θεματολόγιο ακατάλληλο για ανηλίκους, θέτει περιορισμούς ως προς το περιεχόμενο των προγραμμάτων που μπορούν να μεταδίδονται εντός της οικογενειακής ζώνης.

Η έννοια της οικογενειακής ζώνης στηρίζεται στην αντίληψη ότι η είσοδος της τηλεόρασης στο κάθε σπίτι, επιβάλλει σεβασμό και συμμόρφωση προς τους τρόπους και κανόνες συμπεριφοράς μιας οικογένειας, από τις 5:30 το πρωί μέχρι τις 9:00 ή 10:00 το βράδυ, που ορίζεται ως οικογενειακή ζώνη. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, το περιεχόμενο κάθε προγράμματος επιβάλλεται να είναι κατάλληλο για όλη την οικογένεια.

Έχει επανειλημμένα υποδειχθεί από την Αρχή ότι οι τηλεοπτικοί οργανισμοί επιβάλλεται να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί στα προγράμματα που μεταδίδουν κυρίως τις ώρες που

παρακολουθούν ανήλικοι. Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου δίδει ιδιαίτερη έμφαση στα πιο πάνω θέματα και στην τήρηση των προνοιών της νομοθεσίας και ως εκ τούτου προβαίνει σε συστηματικό έλεγχο των προγραμμάτων που μεταδίδονται κατά τη διάρκεια της οικογενειακής ζώνης.

Περαιτέρω, η Αρχή δίδει τεράστια σημασία στο θέμα της ορθής σήμανσης, η οποία θα πρέπει να ανταποκρίνεται στο ακριβές περιεχόμενο και στη φύση του κάθε προγράμματος. Αυτό κρίνεται ιδιαίτερα αναγκαίο αφενός μεν για να δύναται να ασκηθεί αποτελεσματικά ο γονικός έλεγχος - βάσει της ορθής κατάταξης του κάθε προγράμματος από τον οργανισμό - και αφετέρου δε για να διασφαλίζεται το δικαίωμα του κάθε τηλεθεατή να είναι ενήμερος ως προς το περιεχόμενο του προγράμματος που παρακολουθεί.

Η Αρχή υπενθυμίζει στον οργανισμό, ως η απόφασή της ημερομ. 21.3.18, ότι η αυστηρότητα με την οποία οι ραδιοτηλεοπτικοί οργανισμοί ελέγχουν το περιεχόμενο των προγραμμάτων τους και καθορίζουν τη σήμανσή τους, θα πρέπει να προσαρμόζεται ανάλογα με τον χρόνο μετάδοσης του εκάστοτε προγράμματος και την ηλικία των ατόμων που πιθανό να το παρακολουθούν.

Η Αρχή κρίνει σκόπιμο να επαναλάβει, ως η απόφασή της ημερομ. 21.3.18, ότι κατά τη διάρκεια προβολής της επίδικης σκηνής, δόθηκαν επαρκή στοιχεία που φανερώνουν στον τηλεθεατή την άσκηση σοβαρής σωματικής βίας που οδήγησε σε φόνο: τα επανειλημμένα κτυπήματα με το τσεκούρι, οι κραυγές του θύτη και τα ουρλιαχτά του θύματος, οι πιτσιλιές από το αίμα του θύματος στο πρόσωπο του θύτη, τα κοντινά πλάνα από το πρόσωπο του θύτη με τα αίματα του θύματος. Επίσης λαμβάνεται υπόψη ότι πριν την εν θερμώ δολοφονία μεταδόθηκε έντονη λογομαχία με βρισιές, απρεπείς εκφράσεις και βωμολοχίες και μετά τη δολοφονία μεταδόθηκαν πλάνα των ματωμένων χεριών, πουκαμίσου και προσώπου του θύτη, στοιχεία που υποδηλούν τις συνέπειες της άσκησης βίας. Όλα τα πιο πάνω, συνοδευόμενα από μουσική αγωνίας, συνιστούν ένα σύνολο από αρνητικά πρότυπα συμπεριφοράς, ακατάλληλα για ανηλίκους και για την ώρα προβολής τους που ενδέχεται να φοβίσουν αλλά και να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων. Ο δε ισχυρισμός

του οργανισμού ότι η σκηνή διήρκησε ελάχιστα δευτερόλεπτα δεν ευσταθεί, καθότι ολόκληρη η σκηνή φιλονικίας μεταξύ των δύο ανδρών, με την έντονη λογομαχία (συμπεριλαμβανομένων των απρεπών εκφράσεων), τη ψυχολογική και τη σωματική βία που κατέληξε σε φόνο, διήρκησε περίπου 4,5 λεπτά.

Συνοψίζοντας, η Αρχή τονίζει ότι οι οργανισμοί έχουν υποχρέωση να τηρούν τον περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμο 7 (I) του 1998, όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα και τους περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμούς του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) και κατ' επέκταση την ευθύνη να ρυθμίζουν τη λειτουργία τους με απώτερο σκοπό τη συνεισφορά τους στη βελτίωση του ραδιοτηλεοπτικού πεδίου.

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, αφού έλαβε σοβαρά υπόψη της όλα τα ενόπιον της στοιχεία, ως επίσης τη φύση, τη βαρύτητα, τη διάρκεια και τη σοβαρότητα των παραβάσεων και την όλη συμπεριφορά του οργανισμού ως προς τη διάπραξη παρόμοιας φύσεως παραβάσεων, αποφασίζει όπως επιβάλει στον οργανισμό, για τις παραβάσεις που έγιναν στις **28.6.2017**, κυρώσεις ως ακολούθως:

- Για την παράβαση του **Κανονισμού 21(6)** (υποστοιχείο **1**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000), **το διοικητικό πρόστιμο των €2.000.**
- Για την παράβαση του **Κανονισμού 32(3)(α)** (υποστοιχείο **2**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000), η Αρχή δεν επιβάλλει οιαδήποτε κύρωση, λόγω ομοιότητας των γεγονότων και συστατικών στοιχείων της παρούσας παράβασης με εκείνων του υποστοιχείου 1, στο οποίο έχει ήδη επιβληθεί κύρωση.
- Για την παράβαση του **Κανονισμού 25(3)(γ)** (υποστοιχείο **3**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000), η Αρχή δεν επιβάλλει οιαδήποτε κύρωση, λόγω του ότι τα γεγονότα και τα συστατικά στοιχεία της

παρούσας παράβασης εμπεριέχονται σε αυτά του υποστοιχείου 1, στο οποίο έχει ήδη επιβληθεί κύρωση.

→ Για την παράβαση του **Κανονισμού 22(1)** (υποστοιχείο **4**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000), **το διοικητικό πρόστιμο των €1.500.**

→ Για την παράβαση του **Κανονισμού 21(5)** (υποστοιχείο **5**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000), η Αρχή δεν επιβάλλει οιαδήποτε κύρωση, λόγω ομοιότητας των γεγονότων και συστατικών στοιχείων της παρούσας παράβασης με εκείνων του υποστοιχείου 4, στο οποίο έχει ήδη επιβληθεί κύρωση.

Ο οργανισμός καλείται να εμβάσει προς την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου το διοικητικό πρόστιμο των **€3.500** που του έχει επιβληθεί μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την κοινοποίηση σ' αυτόν της παρούσας απόφασης.

(ΡΟΝΑ ΠΕΤΡΗ ΚΑΣΑΠΗ)

Πρόεδρος

Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

M.A.